

Izpolnile smo obvezo v počastitev 8. marca

Breg, februar 1949. Članice AFŽ z Brega pri Ptiju smo obiskale v februarju t. l. v Muretincih oskrbovalce Doma starih in onemoglih.

Stari in onemogli ljudje brez lastnih življenjskih sredstev, doma in sorodnikov, ki so več ali manj delali vse življenje, bili odvisni edino od svoje delovne moči, izkoriščani hlapci in dekle, majerji in užitkarji s posledicami revmatičnega obolenja. Bila je služkinja pri Vogrinčevih in drugih gospodarjih v Ruperčah v Slovgoricah. »Vesela sem, da ste prišle. Znanci so name že zdavnaj pozabili. Od svojih nimam nikogar,« je otožno rekla, se zagledala proti oknu in ni dalje govorila. Obljubile smo ji, da bomo še priše.

Golobovih iz Brstja se spominja 69-letna Fijačko Gera. Pri njih je služila kot dekla nad 10 let. Prehlad ji je vzel oko. Nad 2 leti je že v domu in se dobro počuti. Karo Liza pa se spominja Kokotovih iz Drenovca v Halozah. Stara je 60 let. Od teh jih je 15 let poteklo pri težkem haloškem delu. Dobro se ji zdi, da jo je Kokotova gospodinja prišla obiskati.

77-letna slepa Mina iz Lovrenca na Dr. potju prenaša življenjske težave z ročnim delom, igranjem na klavir in citre. Rekla nam je: »Škoda, da sem tako stara. Danes so žene takoj srečne, ki imajo polne roke dela in se jim ni treba batiti, da ne bi njihovi otroci imeli eksistence.« Navdušena je bila, ko smo ji govorile o svojih obvezah za 8. marec.

Tako smo obše 112 ženskih in moških oskrbovancev. Po pomenih smo jim razdelile bele kruhke, jabolke, cigarete in drugo, kar smo prinesle s seboj. Članice naše organizacije so zbrale denar za to skromno obdaritev.

Ogledale smo si tudi ekonomijo doma, ki pomaga domu z osnovnimi in dodatnimi živilimi. Uslužbenike ustanoove so nam opisale svoje delo v domu ter na ekonomiji. V nedeljo se rade zberejo okrog radio-aparata in poslušajo novice in ostali programi naših in drugih postaj.

Domov smo se vrnilo v zavesti, da smo z obiskom izvršile eno od svojih obvez za praznik 8. marca. Vse naše članice, ki so se udeležile obiska v Muretincih, so odločno izjavile, da bodo pomagale izvesti tudi ostale obveze v počastitev mednarodnega praznika žena.

Izpolnjevanje obvez je praktičen dokaz povezave kmetov z delavci

Slovenija vas, marca 1949. Uredba o obvezni oddaji mesa žive teže v letu 1949 za prehrano delovnega ljudstva nazorno kaže diferenciacijo med kmeti naše vasi. Med tem ko vidimo mali in srednji kmetje v uredbi pravično poudarjeno načelo »Vsakdo po svoji zmogljivosti«, mnogi kmetje z večjimi površinami obdelovalne zemlje tega nočijo razumeti.

Mesto, da bi razmišljali o tem, da se odraža na nje odpadajoči planski del bremen ravno v obsegu obvez oddaje kmetijskih pridelkov in živine in mesto, da bi se potrudili te svoje obveze častno izvršiti, iščejo možnosti, da bi se izmaznili družbenim obvezam s prošnjami.

Ni jih sram prosi naših delavcev in nameščencev tovarn, ustanov in podjetij, da bi se odpovedali potreb za osnovnimi sredstvi preživljivanja, da bi se odpovedali mesa in masti, da bi lažje verižili in dvigali cene svojih viškov živež in živine.

Naš predsednik Svenšek je podpisal priporočila za znižanje oddaje prasičev na več kot 30 prošnjah oz. pritožbah raznih kmetov. Nad 30 kmetov smatra zaradi tega, da je predsednik Svenšek dober mož.

Z enako širokogrudnostjo je podpisal pritožbo Hazimali Antona iz Skorbe, ki ima 5,10 ha obdelovalne zemlje, 5 člansko družino in prosi za znižanje predpisa za 40 kg, kakor pritožbo Turnšek Blaža iz Skorbe, ki ima 13,53 ha obdelovalne zemlje, 7 člansko družino in prosi, da se mu od 5 prasičev à 140 kg zniža predpis na 4 prasiča à 90 kg. Tako je s priporočilom za Turk Blaža iz Gerečje vasi, ki ima 5,23 ha zemlje, 7 člansko družino in prosi za oprostitev 1 predisanega prasiča. Z isto lahko je podpisal priporočilo za Zušanič Franca iz Slovenje vasi, ki

ima 12,55 ha obdel. zemlje in prosi za oprostitev oddaje 2 prasičev. Dati bi jih moral prvočasno 5. Za ostale 3 prasiče trdi, da ne ve, če jih bo mogoč zrediti do določenega roka. Priporočil je pritožbo Terbulec Franca iz Skorbe, ki ima 6,16 ha obdel. zemlje, 7 člansov družine in prosi za črtanje obvezne oddaje 1 prasiča, istočasno pa tudi pritožbo Meglič Martina iz Skorbe, ki ima 14,54 ha obdel. zemlje in prosi za znižanje od 6 predpisanih na 4 prasiče. Taka razmerja so pri ostalih slučajih s podpisom in priporočilom predsednika Svenška iz Slovenje vasi.

To so pritožbe in prošnje, ki same na sebi kažejo, da predsednik našega KLO-ja ne vidi, kje se začne zaščita malega kmeta in kje se začne socialistično načelo »Vsakega po njegovi zmogljivosti«.

Tako se vrši na naši vasi diferenciacija nimo funkcionalarjev, ki se bojijo spopada s pesčico špekulantov, ki bi radi z raznimi zakonitimi olajšavami vzdržali svoje gospodarske pozicije na vasi, ne bojijo pa se krije, ki jih s svojo popustljivostjo povzročajo večini delovnih ljudi z zmanjševanjem keličin njihovih življenjskih potrebščin.

Ljudje naše vasi, ki praktično upoštevajo povezavo kmetov z delavci, bodo izpolnili svoje obveze brez pritožb in prošenj, špekulant pa, ki se poskušajo izmotiti iz obvez napram socialistični družbi s posmočjo svojih zaščitnikov na KLO-jih, se postavljajo v vrsto proti tej povezavi na korist svojega individualnega položaja, ki jim ga družbeni razvoj dan za dnem bolj izpodnika. S slednjimi naši delavci ne sprejemajo sprave, ampak napram njim dosledno uveljavljajo svoje zakonitost.

Dopisnite v »Naše delo«

Sindikalno delo v „Tovarni perila“

Ptuj, marca 1949.

Člani in članice sindikalne podružnice invalidskoga podjetja »Tovarna perila Ptuj« smo na občnem zboru v februarju t. l. ocenili svoje lanskoletno sindikalno delo in prevzeli nase del družbenih obvez za letošnje leto.

Članstvo naše sindikalne podružnice tvorijo večinoma dekleta in žene s podeželske okolice Ptuja. V starici Jugoslaviji so se izucile v šivilski stroki. Težke prilike so jih sile v brezposelnost ali pa v Ptuj v tovarno perila Lenart in Delta. Nekatere so se aktivno vključile v borbo proti izkoriščanju, pri drugih na razredna zavest ni zaživila. Z nacionalizacijo podjetij Lenart in Delta aprila 1948. so nastopili zanje delovni pogoji socialističnega podjetja, v katerem imajo možnost družbeno politične izobrazbe, dviga zavesti in osvoboditve izpod vpliva kapitalistične vrgoje.

Med svoje neuspehe lanskega leta pristevedamo predvsem to, da je naša 84 članov zajemajoča podružnica življotvorna. Mesto trdnosti so se med člani podružnice odražali znaki našprti, kar je izzvalo resno potrebo po zdravljivosti, reorganizaciji odbora in obračunanjem s funkcionarkami, ki se niso zavzemale za to, da bi med člani naše podružnice zavladala sindikalna zavest. Mesto da bi bile neizplesne voditeljice v borbi za razvijanje sindikalne delavnosti, so se zadovoljevale s tem, da je pri mnogih članicah vladalo nazadnjaško razpoloženje, ki je tišalo k tem celo podružnici in onemogočalo, da bi se člani izobraževali in oboroževali z načelni marksizma-leninizma.

To se je najbolj odražalo v tem, da se je za študij iz bivšega obrata Delta prijavilo 21 članic, iz bivšega Lenartovega pa 2 članic, četudi je v tem 20 % več članic kot v prvem. Frontne parole, borbene, partizanske in narodne pesmi niso šle nekatrim članicam tako lahko od srca kot pa ena ali druga pobožna pesem.

Febbruarski občni zbor je moral postati prelomnica v našem sindikalnem delu. Sklenili smo razrnuti vzgornje razvaline preteklosti in dvigniti razredno zavest in izobrazbo tudi tistih naših članov in članic, ki so s teleom sopotniki socialistične družbe, s svojo miselnostjo pa neodločni sužnji kapitalistične preteklosti.

Invalidi NOB pričakujejo od ljudi svojega podjetja, da bodo cenili cilje, za katere so dali v NOB svoje zdravje. Z vso pravico zahtevajo od zdravil in sposobnih članov in članic tako predanost socialistični družbi in pomoč pri vseh nalogah, kakor so jo sami izkazovali svojim soborenem pri reševanju delovnega človeštva izpod fašističnega suženjstva.

Iz poročil smo sišeli podatke o pretežno strokovnih uspehih našega dela.

Tekmovanje s tovarno gumbov v Kamniku smo zaključili z uspehom. Dosegli smo znižanje odpadkov za 25 %. Ostanke smo porabili za podlaganje ter s tem prihranili 1929,90 m blaga. Proizvedeni plan za leto 1948 smo presegli za 57 %, finančni pa za 12,9 %. Dopuste smo izkoristili sto odstotno, v obratu pa pri gradnji zadružnih domov smo opravili 2266 prostovoljnih ur, t. j. 9 % k rednemu službenemu uram. Priskrbeli smo 3 postelje z živinicami za člane, ki se vozijo z vlakoma, najpotrebnijim pa smo priskrbeli 2500 kg premoga. Fond za pomoč članstvu v znesku 2 tisoč 593 din, fonda za letni dopust v znesku 1677 din ter fonda za kulturno prosvetno delo v znesku 1937 din nismo izčrpali vsled nedelavnosti upravnega odbora.

Pričakujemo od ljudi naših delovnih propustov in napak v sindikalnem delu je vzbudila v večini članov potrebo po novem delovnem odboru, v katerega smo izvolili tov. Petek Frančiško, Rojko Katico, Kramberger Marijo, Ribič Angelo, Svenšek Marijo, Vrečar Katico in Masten Marijo ter Kokol Mihaela.

Mesta v nadzornem odboru so zapana tov. Vučak Francu, Smigoc Liziki in Jakšini Zofki, funkcijski delavskega inšpektorja pa tov. mamber Marija in Jakomini Zofki.

Za deležate za občni zbor OSS-a so bile izvoljene tov. Masten Marja, Vrečar Katica in Petek Frančiška.

Po volitvah je bil na predlog novoizvoljenega odbora sprejet plan podružnice za leto 1949:

1. Povezali se bomo z upravo za čimbolje razpoznanje delovne sile in za izkoriščanje strojev.

2. Borili se bomo zato, da bodo mesečni plani doseženi 100 % in da bo naš letni plan izpoljen do 20. decembra 1949.

3. Organizirali bomo študijski krožek in uvedli redni študij.

4. Poživje bomo kulturno-prosvetno delo, množično obiskovanje kina in gledaliških predstav.

5. Prekoračili bomo udarniške delovne ure iz let. 1948 za 20 %.

6. Dva člana bomo poslali na tečaj za prvo pomoč v podjetju.

7. Organizirali bomo študovni te-

čaj za polaganje pomočniških izpitov.

Letos 28. aprila bomo proslavili obletnico nacionalizacije naših obravnav. Ob tej priliki bomo razglasili iz vrste naših najmarljivejših članic udarnice ter dokazali naše ljudstvu, da je pravilno, da so vsa produkcijska sredstva v lasti in upravi delovnega ljudstva, ne pa v rokah posevinc.

V bodočem delu bomo kolektivno doprinošali nove napore za doseg izboljšanja sindikalne delavnosti. Pri tem bomo najlažje spoznali, na koga se lahko opiramo in kdo nam bo onemogočal, da bi dosegla naša sindikalna podružnica te uspehe, kadar se to spodobi sindikalni podružnici, ki jo tvorijo delavci in žene skromnih drevcev in malih posestnikov ptujske okolice.

Električna luč v Leskovcu

V soboto, 12. februarja t. l. so v Leskovcu prvič zasvetile električne luči v šoli, v prostorih KLO, Vinarske zadruge, Okrajnega magazina, na pošti, pri Nar. milici, v cerkvi in pri petih privatnih. To doživetje smo svečano proslavili. Okrasili smo hišo in izobesili zastave. Svečanost smo imeli v šoli. Zbral se je okrog 200 ljudi s hribov in doline, predstavniki OF, KLO in elektrifikacijski odbor. Povabili smo tudi obratovodjo DES-ovega obrata Ptuj ter DES-ove delavce, upravo in delavce Mestnih obrtnih delavnic v Ptaju, ki so nam opravili monterska in instalacijska dela. Pripravili smo skromno zaskrbo za domače zasižne ljudi in goste.

V svečanostnih govorih predsednika OF tov. Smidča in podpredsednika elektrifikacijskega odbora tov. Vreča je bila v kratkih podana zgodovina naših brezuspešnih prizadevanj v starci Jugoslaviji, da bi dobili v Leskovcu elektriko. Prod. 15 let smo proslili elektrarno Falo, ki pa je zahtevala od nas 1,800.000 din za elektrifikacijo, kar pa pri takratnih bednosti prilikah ne bi zmogli. V komaj treh letih po osvoboditvi nam je omogočila današnja družbenega uredstvo prizadet naših družbenih prostorov osnovni pripomoček sodobnega človeka — električna luč.

Rešenje smo skrbi za petrolej, steklene cilindre in drugo, kar nam je prej vzel. Večkrat bi se bili v obrežnih sestajali, pa ni bilo luči. Hodiли smo zgodaj spat, ko bi lahko sedili v knjigam ali na sestankih in predstavah. Spoznali smo naletel na odpor, ko smo razgibali agitacijo za elektrifikacijo. Naši

ljudje so nasedali sovražni propagandi. Težko je bilo dobiti prve ljudi za kopanje jam in postavljanje drogov, če tudi ni bilodaleč. Tov. Beranč Jakob je prihajal iz Gomilje, drugi delavci OF tov. iz Ptuja k nam na delo. Govorili so z našimi ljudmi in stvar reslige je počasi prodrala v globino nezaupnih haloških dohačinov. Po nešteh lažnih minih časov je bilo težko naenkrat verjeti, kar so nam govorili. Danes je ta resnica pri nas — luč.

Preskomrni bili, če bi hoteli ostati samo pri tem, da bi nam električna energija bila v pomoč sami v tem, samo zato, da bomo manj spali, več čitali in se sestajali. Ko si bomo postavili zadružni dom, si bomo preskrbeli orodje in stroje in električni pogon. V bakrene žice in stroje ne bo sedala utrujenost kot je sedala na naši mlinče, ko smo kopali, mleli sadje, stiskali mošt, nosili na hrbitih vodo in grozdje. Brez električne in krovne pokritosti, kar je bilo občutljivo na namaljivo v grozdje. Brez občutljive in krovne pokritosti, kar je bilo občutljivo na namaljivo v grozdje. Brez občutljive in krovne pokritosti, kar je bilo občutljivo na namaljivo v grozdje.

Napredna množica naših ljudi je s svojim praktičnim delom pokazala neizpreno moč volje za napredkom in sovražstvo naprem vsej pojavitvi zaostalosti. Pri svojem delu se ne pusti motiti od ljudi, ki zaostajajo in hočejo s svojo okrestjo oživljati, ker je razvoj pri nas obsočil na propast.

Obvestilo

Okrjne komisije za vpis ljudskega osojila

V Narodni banki v Ptaju so pripravljene za dvig vse obveznice, in sicer tudi obveznice, ki so bile v celoti izplačane do 10. januarja 1949.

KLO-ji oziroma Krajevne vpisne komisije, pošljite nemudoma v NB svoje pooblaščenice, da bodo dvigali obveznice za svoje področje. Brez predložitve pravilno potrjenih pooblaščil NB ne bo izplačala obveznice.

Da ne bi bili vpisniki posočili zaradi moribitnih primerov nepravilnega nakazovanja obrokov odkodovani, razdelite obveznice najpozneje do 15. marca 1949 in s tem omogočite vplačnikom posočila, ki so upravljenci do prejema obveznic pa teh niso prejeli, pravočasno reklamacijo.

Zamudniki, ki niste vplačali zadnjega obroka vpisanega posočila, vplačajte ostanki najkasneje do 18. marca 1949. Narodni banki v Ptaju in ji istočasno predložite pisemo obrazložitev, zakaj ste zamudili z dokončnim vplačilom. Po končanem vplačilu vam bo Narodna banka izposlovala obveznice.

Opozorjam prejmenike obveznic, da se bo vršilo prvo ře